

Прилагане на Методика за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация при изпълнението на проекти, финансирани от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020

Във връзка с приетото от Министерски съвет Постановление № 290 от 27 септември 2022 г. за приемане на Методика за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация (обн. ДВ., бр. 78, 30.09.2022 г.), с което се регламентира възможността за индексване на договори, сключени по реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП) с предмет „строителство“ или „инженеринг“, в частта изпълнение на строителство, Управляващият орган на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. предоставя следната информация, която е от значение за изпълнението на проектите, финансирани от Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“.

Към момента няма официални указания за прилагане на Методиката. В тази връзка посочените разбирания за прилагането ѝ се съблюдават до момента на публикуване на такива и в случай че не е налице противоречие със същите.

1. Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация намира приложение **само** в хипотезите на чл. 116, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от ЗОП, като следва да бъде доказано наличието на изброените в съответната хипотеза предпоставки. За повече информация, моля вижте Методическо указание на АОП изх. № МУ – 1 от 01.04.2022 г., в частта, касаеща приложението на чл.116, ал. 1 от ЗОП.
2. Изменението на цената на договор за обществена поръчка не може да води до увеличение на размера на БФП по процедури BG05M2OP001-1.001 „Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения“ и BG05M2OP001-1.002 „Изграждане и развитие на центрове за компетентност“, тъй като административните договори са сключени след проведена процедура чрез подбор на проектни предложения. В допълнение следва да се отчете, че по приоритетна ос 1 не е наличен свободен финансов ресурс.
3. Изменението на цената на договор за обществена поръчка за инженеринг или строителство може да бъде до размера на спестените средства по проекта и формираните такива от наложените от УО финансови корекции преди включването на разходите в доклад по сертификация. Не се смята за свободен

финансовият ресурс, формиран от финансови корекции, определени от УО след включване на разхода в доклад по сертификация.

4. Сключеният договор по реда на ЗОП с избрания изпълнител с предмет строително-монтажни работи или инженеринг не е приключил в съответствие с чл. 72 от ППЗОП¹, т.е. Методиката за индексация не следва да се прилага спрямо договори, по които всички дейности за СМР са изпълнени, приети и разплатени от Възложителя.

5. **Отчитане на разходи за доплащане на актуализирани цени на СМР, които вече са фактурирани (отчетени и неотчетени до момента) по действащи договори за СМР:**

Доплащането на вече фактурирани СМР следва да се направи въз основа на дебитно известие към вече издадена фактура, издадено въз основа на сключено допълнително споразумение към договора за СМР. Дебитното известие следва да се издаде по реда и в срока, описани в чл. 115 от Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС).

Отчитане на разходи по дебитно известие в ПОД в ИСУН 2020:

В компонент „Технически отчет“ към съответния ПОД следва да се представят следните документи:

- Акт/Протокол/Сертификат/ КСС с посочване на стойностите, за които се иска разходът за индексация, и Сметка-опис.
- Документ, от който е видно как е определена/изчислена стойността на исканата индексация/промяна, в съответствие с одобрената методика в ПМС № 290 от 27.09.2022 г., който се изготвя към всеки Акт (КСС с посочване на стойностите), за който се иска разходът за индексация.
- Доказателства за датата на подаване на приетата от възложителя оферта на изпълнителя по договора за обществена поръчка.
- Доказателства за увеличената стойност/цена на вложените стоки и материали, подлежащи на индексация.

---

¹ Чл. 72 ППЗОП: “За целите на предоставяне на информацията по чл. 29, ал. 1, т. 1 от ЗОП договорът за обществена поръчка се счита за изпълнен от извършването на последното действие, свързано с предоставяне на уговорения резултат, или от извършването на последното дължимо плащане - в зависимост от това кое обстоятелство настъпва последно. В случаите, когато има гаранционен срок, той не се взема предвид.”

- В случай че има подлежащи на индексация работи, които обхващат повече от едно тримесечие в един акт на строителя, следва да се представят отделни документи за всяко от тримесечията, както и да бъде извършено разделяне на изпълнените работи за конкретния времеви период.

В компонент **„Финансов отчет“** към съответния ПОД следва да се създаде РОД **„Дебитно известие“**, за който да се въведат всички приложими данни и към който следва да се прикачат следните документи:

- Дебитно известие – Известието следва да съдържа всички задължителни реквизити, предвидени в Закона за счетоводството, ЗДДС, като номер, дата на издаване, издател и получател, стойност, данъчна информация (най-често касаеща размера на данъка, който трябва да бъде доплатен от купувача, ако той е платил такъв за доставената стока или услуга), както и номера на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПНОИР, съгласно изискванията на УО. В дебитното известие задължително се посочва номера и датата на търговската фактура, чиято данъчна основа то увеличава, и основанието за неговото издаване.
- Фактурата, към която е издадено дебитното известие.
- Документи, удостоверяващи извършеното плащане по дебитното известие - платежни нареждания и банкови извлечения, съгласно Ръководството за бенефициенти.

Всяко дебитно известие следва да се обвърже с всички редове, с които е обвързана в ИСУН фактурата, към която е издадено. Стойността на дебитното известие следва да се разпредели по бюджетните редове, в пропорцията, в която е разпределена стойността на фактурата, към която е издадено известието.

В Компонент **„Искане за плащане“** към съответния ПОД следва да се представят всички приложими документи относно отчетената сума по дебитното известие, съгласно Ръководството за бенефициенти – счетоводни извлечения, дневници за ДДС (ако е приложимо) и др.

6. Отчитане на разход по фактура с първоначално договорените цени:

Отчитането на разход по фактура с първоначално договорените цени следва да се осъществи по обичайния ред, предвиден в Ръководството за бенефициенти. В случай че към фактурата впоследствие е издадено дебитно известие, отчитането на дебитното

известие се осъществява съгласно указаното по-горе в т. 5. Препоръчително е неотчетени фактури да се отчетат в един ПОД с дебитното известие, издадено към тях.

7. Отчитане на разходи за актуализирани цени на СМР, изпълнявани в момента или които предстои да бъдат изпълнени и фактурирани:

Документирането, разплащането и отчитането на СМР по актуализирани стойности следва да се осъществи съгласно сключените допълнителни споразумения към договорите за СМР и при спазване на приложимите условия, описани в съответния АДБФП и приложенията към него, както и в Ръководството за бенефициенти. В компонент „Технически отчет“ към съответния ПОД следва да се представят също и следните документи:

- Всички необходими документи за отчитане на разходи за СМР, съгласно Ръководството за бенефициенти и указанията на УО на ОП НОИР;
- Документ, от който да е видно как е определена/изчислена стойността на исканата индексация/промяна, в съответствие с одобрената методика в ПМС № 290 от 27.09.2022 г., който се изготвя към всеки Акт/ КСС с посочване на стойностите, за който се иска разходът за индексация;
- Сметка-опис, от която е видна както стойността на СМР по КСС, така и стойността, с която се индексира/изменя/увеличава сумата за плащане, изчислена в горепосочения документ;
- Доказателства за датата на подаване на приетата от възложителя оферта на изпълнителя по договора за обществена поръчка;
- Доказателства за увеличената стойност/цена на вложените стоки и материали, подлежащи на индексация;
- В случай че има подлежащи на индексация работи, които обхващат повече от едно тримесечие в един акт на строителя, следва да се представят отделни документи за всяко от тримесечията, както и да бъде извършено разделяне на изпълнените работи за конкретния времеви период.

Заб. 1: Допустимо е отчитане на разходи до размера на актуалната стойност на бюджетните редове по проекта в ИСУН 2020 към съответния момент на отчитане.

8. Няма пречка възложителите при наличие на финансова възможност да сключат на своя отговорност и за своя сметка допълнително споразумение за увеличаване цената на договора вследствие индексация съгл. ПМС № 290/2022г., при спазване изискванията на ЗОП.
9. В случай на договор за инженеринг или строителство, който се изпълнява със собствено участие от страна на бенефициента, увеличаването на стойността на договора се разпределя пропорционално по източници на финансиране. Това налага да бъде осигурено и увеличение на съфинансирането от страна на бенефициента.
10. При индексация на договора за СМР гаранцията за изпълнение следва да бъде повишена пропорционално, предвид обезпечителната ѝ функция и доколкото съгласно разпоредбата на чл. 111 от ЗОП нейният размер е в съотношение със стойността на договора.
11. На индексация не подлежи времето на забава по вина на изпълнителя. Във всички случаи, при които от страна на изпълнителите бъде поискано изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, ангажимент на възложителите е да преценяват налице ли са правните предпоставки, предвидени в чл. 116, ал. 1, т. 1-3 от ЗОП. В обхвата на тази преценка попада и обстоятелството добросъвестен ли е бил изпълнителят (положил ли е дължимата грижа), за да не изпадне в ситуация, при която се нуждае от актуализация на цената, за да изпълни задълженията си по договора, предвид основния принцип в правото, че никой не може да черпи права от собственото си неправомерно поведение. В този смисъл възложителите следва да пристъпват към сключване на допълнително споразумение за актуализиране на цената на договора само когато конкретното искане за изменение е обосновано, мотивирано и придружено с доказателства.
12. Бенефициентите подават към УО искане за изменение/промяна в бюджета с обосновка и калкулации.
13. Одобрението на изменение/промяна в бюджета на АДБФП не отменя задължението на Управляващия орган да извърши последващ контрол за законосъобразност на сключеното Допълнително споразумение между Възложител и изпълнител. Такъв контрол може бъде осъществен и от страна на Одитния орган на ОП НОИР в рамките на одитен ангажимент.